

El Gironès

ANY II

Redacció i Administració:
RAMBLA DE LA LLIBERTAT 12.—Pral.

Dijous 15 de Febrer de 1917

NUM. 59

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:
Trimestre 1'50 ptes.
Número solt 0'10 "

MOSSEN JOAN M. ROQUET

Mestre de Capella del Mercadal, Director artístic del «Círcol Catòlic d’Obrers» ex-diretor de l’«Orfeó Gironí», fundador i primer Consiliari de la «Juventut Catòlica Regionalista».

† 7 de Febrer de 1916. A. C. S.

EN RECORDANÇA

El «Círcol Catòlic d’Obrers» d’acord amb la J. C. R. organitzà per al diumenge prop-passat alguns actes en pietosa memòria del malaguanyat i jove amic que la mort nos arrebaçà a fa un any.

EL GIRONÉS que, com diguerem ja en el número anterior, amb tota decisió s’adheria tan just i merescut homenatge, s’honora avui ressenyant-lo, encara que molt sumariment, i publicant el retrat del nostre company inoblidable, juntament amb sentiments mots de recordança que devém a la galanía de bons amics.

La Comunió General

Se celebra en la iglesia del Mercadal, en sufragi de l’ànima del finat, i fou molt concorreguda.

Predicà fervorosa plàctica el Rnd. doctor Frederic Trigàs, i cantà escullides composicions la Capella del Mercadal, fundada per Mossen Roquet.

Vetllada necrològica

Tingué veritable importància. El saló d’actes del «Círcol Catòlic d’Obrers» estava plé de gom a gom. Un retrat del homenatjat voltat de crespons i llorers, ocupava el lloc d’honor.

Séia en la presidència el M. Iltre. señyor Vicari General, en representació de nostre Prelat, acompañat del Sr. President de la Diputació, del regidor D. Santiago Masó, del Rnd. Sr. Reitor del Mercadal i de individus de les Juntes Directives del Círcol i J. C. R.

Després de breus paraules del se-

nyor Vicari General, aquest donà l’acte per acabat.

En el Centre Catalanista

Bon nombre de concorreguts a la vinya, se dirigiren, finida aquesta, al «Centre Catalanista», ahont el Sr. President accidental del mateix, D. Albert de Quintana, feu ofrena a la «Juventut» d’un artístic retrat del fundador de la mateixa, que la Junta del «Centre» ha regalat a la J. C. R.

Breus i sentides paraules del Sr. Quintana, i xardoroses i patriòtiques frases del President de la «Juventut»,陪伴aren l’acte de la entrega.

Be hcn compert el «Círcol», la «Juventut» i el «Centre», el deute de justícia que tenien amb la bona memòria de Mossen Joan Roquet.

Record perdurable

Hi han homes que quan la mort els arrebassa d’aquesta vida desapareixen materialment pro deixen un record tan profund, que sembla talment qu’el temps en lloc d’afeblir-lo el fa inesborrable i immortat.

Mossen Joan es un d’aquests. El seu nom s’ha perpetuat en les obres, que com a apostol incansable crea; obres curulles d’espíritualitat, empreses rublades de ideal, que tinguen vida pròpia i feonda es impossible qu’és perdiu en la buidor.

En tots els ordres de la vida i en tots els estaments socials desenroilla la seva activitat. La seva estimació per els infants la demostra fundant l’escolania del Mercadal, portant-la a un exuberant refinament musical, pro no concretant-se al terreny de l’art la convertí en centre de educació, proporcionant a la mainada innocent esbarjos, inculcat-los-hi la sana moral cristiana. El seu amor a l’acció social el palesà en el «Círcol Catòlic», societat que amb la seva energia i treball sostingué hasta preparar-li una vida gloriosa. I com orona primordial de sa magna obra fundà la «Juventut Catòlica Regionalista» sin.els dels dos més grans ideals d’aquest mon, «Juventut» qui en sa naixença ja tingueu un nom envejable.

Amb una història tan feoda en empreses admirables, i que tinguen en compte el temps relativament curt en que les realitzà son geganines, podém sense temença afirmar qu’el record de Mn. Joan serà indestructible i quedrà escrit amb lletres d’or en l’enteniment i en el cor de tots els que haviem conegit i rebut sa influència benficiosa.

F. FORNS

Al fundador de la «Juventut»

Desde'l cel, mira l’obra que fun iares. Tan feble qu’era, feble i tan novella . Are es ufana com una poncella. !Que noble, la llevor que tu plantares!

El lema qu’en el cor tu ‘ns hi gravares, ha allumat nostre men. amb llum d’estrelia, i amb un amor tan gran i llum tan bella hem lluitat talment com tu ens ho ense-

nyares. Portem lo nom de Deu en nostre escut.

Per la Patria lluitem mirant l’Atzur i hem vist lo rostre teu que ha somrigut. vegent la llevor teva tan crescuda . . . I entremitj la blavor d’un cel ben pur oneja nostra ensenya tan volguda!

RAMÓN XIFRA

Al cap de l’any

Un any ja fa que va deixar-nos, en circumstàncies tràgiques, de les que vaig tenir de viure ne els més patètics moments, l’amic volgut de la joventut, germà en sacerdot i company de causa. Any per a mi fatídic; que en son transcurr vaig perdre, ben poc després de la mort de l’amic, ma santa mare, víncle derrer que pot ligar a un sacerdot a eixa vida mortal. Any de febre, any de lluita, en que tot sovint el record del company de quina herència erem llegataris, con deia molt bé en Cruañas diumengé passat, era antidot que prevenia possibles defalliments.

Grat sia a Deu! La llevor caigué en noble terry. Germina ja amb esperança esclat; el grà de la sembra, i tot fa preveure no’s perllongaran pas moltes grisors i els frets de l’ivern.

I encar que així fos, ja sabem que es llarga i penosa la tasca a fer; ja sabem que està sempre encerclat l’ideal, en son cimalt aspre, d’espines punyentes. Que te d’estrany que’ns llastimin als qui volém abastar-ne la flor?

Al cap d’aquest any de fadiga, de lluifa, de febre, seguim en la tasca. L’imatge del sembrador, auriolada de llum, es per a nosaltres espill i guiatge.

Ella ens senyalà sempre, per tant que duri el camí, la ruta sagrada. En ella ens trobarà, si Deu vol, la jornada suprema, si es que no devem recullir en vida l’espèt que conreuém; si es que no devemregar, amb nostres mans pecadores les messes granes rossejants al sol de la victòria, que creiem vesillumar ja, magníficos i seré, en l’horitzó grisenc.

SALVADOR RIERA

L’Ideal del sacerdot en la política

La missió del sacerdot es armonitzar. De entre totes les coses humanes, variables per sa mateixa condició d’humanes, res sens dupte es tan variable com la política. Per això sens dupte, allà on es mes difícil de realitzar la missió armònica del sacerdot es en la política.

Si nostre amic de bona memòria, Mossen J. Roquet, (a. c. s.) fou digno de lloanya per sa actuació en algunes obres socials de nostra ciutat, creiem que lo que mes l’engrandeix, i lo més digno de lloanya, es sa actuació com a fundador i Consiliari de la Juventut Catòlica-Regionalista, ahont desenrotllà el verdader ideal del sacerdot en la política.

La política es una branca del dret, i aquest forma part de la moral, a la que correspon la direcció i judici de totes les accions humanes; en aquest concepte el sacerdot té el deure i dret de ocupar-se en la política.

Mes aquesta facultat no autorita al sacerdot com a particular, per a jufjar en el fur extern i en virtut de son propi juí calificar les doctrines politiques, sino sols aplicar-les-hi el juí emés per el lleit superior.

La política i la religió no se confonen estan separades. No obstant la política no es independent de la religió està subordinada a ella, i l' Iglesia, amb sabiduría sobrehumana i desresa de tot entusiasme per les coses variables de la terra, amb intensissim amor a la humanitat, qual destí final vol assegurar, busca sempre l' aliança amb la potestat secular, prò-sens identificar-se amb cap de les formes que pot revestir.

L' acció del sacerdot no se exerceix sobre el cós social, sino en l' ànima social; te a son càrrec l' interès etern de les ànimes, i en el continuat fluxe dels segles li toca la conservació del *unum necessarium* de tot el llinatge humà.

L' acció sacerdotal va primaria i directament dirigida al individuo, no a les societats, puig Crist no ens constitueix ordenadors de pobles, ni confeccionadors de societats, sino *pescadors d' homes*. Creueren nostres temps que havem de convertir les ànimes a centenars, arrastrar-les al bé amb un moviment polític, demostra un desconeixement total del home modern.

L' acció sacerdotal està destinada a sostindrer en el món el principi sobrenatural i a infiltrar-lo primer en el cor dels homes per a que després prevalesca en la vida pública i social i l' informi. Voller cristianitzar la societat ans que l' individuo es una equivocació, sino es un paliatiu de la peresa per al treball obscur i penós de salvar ànimes suplert amb una pomposa i esteril acció política que te per objecte lo impossible.

En aquesta missió de difondre l'esperit sobrenatural en l' individuo, en la política, de armonitzar amb tots els elements socials, el sacerdot deu limitar-se a esser ressò d' aquells a qui l' Esperit Sant ha posat per a regir. Si se aparta d' ells commet l' enorme infidelitat de conduir als sencills fidels fora dels verdaders viatges.

Aquest fou l' ideal de Mossen Roquet com a Consiliari de la J. C. R. que en els afers polítics segueix a la Lliga Regionalista de Barcelona, segons Estatuts aprovats per l' Autoritat Diocesana.

Aquest es l' ideal que seguim en nostra actuació catalanista.

¡Que bella es ja la florida de l' obra començada per Mossen Roquet entre nostre jovent! Es la realització d' aquells sentiments, de la benèfica influència del catalanisme en la Religió, i viceversa formosament descrites per un virtuós i sabi caputxí català, i anteriorment per el Pastor espiritual de Catalunya Dr. Torras i Bagués.

Continuem sa obra. Catalanitzém amb el lema de la J. C. R; Deu ens ho premiarà i Catalunya ens ho agrairà.

MOSSEN JOAN FUSTER

La quinta inmortalitat

Girona se l' ha ben guanyada.

Ja n' tenia quatre. Tres que's conquerí lluitant braument contra els enemics de la Patria. Una quarta que se li adjudicà en plé Parlament espanyol per haver elegit un pintoresc diputat.

La quinta la va conseguir, en última instància, un acord del seu Consell Municipal.

De com s' ha arrivat an aquesta nova corona d' inmortalitat que d' avui endavant orlarà el nom de Girona val més no parlar-ne.

Les tres primeres son una gloria per a nostra ciutat.

Son el premi a la fermesa, a la valen-

tia, a l' heroica actitud dels seus habitants.

L' última, la quinta, és una vergonya. Es l' estigma a una cobardia.

Un altre emplaçament

An aquell emplaçament que feiem dies enrera cap dels al-luïts s'na atreví a contestar-hi. Es natural. Com que perdién, ells, tan cridaners, tan *honrats* (!), no son capassos de sotsmetre's al plebiscit que'ls hi proposavem.

Cada dia son més els bons amics que s'acosten a nostre redacció reconvenintnos perquè no piquem fort els dits an aqueixos desaprensius, qui amb envergada sanya, tiren llot i *fàn broma* de dignissims sacerdots pel sol fet de suposarlos col-laboradors a nosira ennoblidora tasca de sanejament moral i material.

Als nostres amics volem fe'ls-hi avinent per mitjà d'aquesta manifestació pública el perquè de la tan excessivament delicada i noble actitud en que ens hem col-locat, a l'ensèms que provarém fins on arriba la dignitat de nostres irreverents enemics.

No els contestem, no'ls hi donem la beligerancia que tan s'afeixuguen en conseguir, en primer lloc, per a no embruirnos, car posar-nos al seu nivell es devallar massa i en segon lloc, perquè ens fan llàstima, ja que tots els llurs escrits no traspúen altre cosa que una bilis ofegadora o una rabi reconcentrada.

Els ànolls. Estan atacats d'una hidrofobia perillosa. El despit els rosega de tal manera que han arribat ja al paroxisme de la follia.

No tenen remei. Fe'ls-hi l'honor de contendir-hi—com que els tocaria el perdre—seria un acte de crudeltat.

Altrament, tenim noció del nostre deure i ens compadeixem d'ells.

Ens senyalaren com a director de «El Norte» i capdevanter de tots ell an En Font i Fargas. Doncs bé: ¿no'l coneix tothom an En Font i Fargas? ¿No correu de boca en boca les seves *fassanyes*? ¿No els sap tothom els negocis en que ha intervingut?

O bé an *el segundo de a bordo*. Ena Gomis Llambias? No és ja ben palesa la superhomía i lo rapidament com s'ha convertit en personificació de la bilis!

O bé a aquells capellans, com Mossén Freixas, Mossén Mateu, Mossén Cullell, els quals, es públic i notori que col-laboren o son còmplis en aqueixa poc noble campanya de difamació?

Doncs bé: hi ha necessitat d'establir comparacions entre uns i altres sacerdots? Son capassos aquests tres últims senyors d'explicar cap curs de qualsevol materia? Si no és de desaprensió inaudita, en tot lo demés són complertament inèdits.

Es acàs, que son uns grans obrers en llur ministeri? En el servei parroquial o no han pogut tenir-hi estabilitat de cap mena o, requerits per a prestar-lo, anc que fós accidentalment, han trobat excusa en suposades malalties que no obstant els hi han permés prestar altres serveis més penosos i menys adequats.

Si els voléu trobar, a qualsevol hora del dia, els trobaréu a l'«Editorial Gerundense», o en un recó del café del «Centro Moral» jugant a cartes.

I tot això, i altres coses, tothom ho sap.

Jo ho veiéu, amics, si'n podrien fer de bugadera!

Però, ens respectem massa, i respectem als nostres llegidors.

Comprendeu, ara, el perquè els despreciem? Perquè ens fan llàstima i ens trobem massa enlaire.

Però, no obstant, els volem emplaçar a semblança del que feiem l'altre dia:

Als detractors d' aquells als qui acusen—com si fos un mal—per suposar-los

EN JOAQUÍM BOTET I SISÓ

ADVOCAT, ACADÈMIC DE NOMBRE
DE LA REIAL ACADEMIA DE BONES LLETRES, DE BARCELONA,
I CORRESPONENT DE LA DE LA HISTÒRIA, ETZ.

MORÍ EL DIA 27 DE JANER PROP PASSAT

Havent rebut els Sants Sagraments

A. C. S.

Els seus germans D. Narcís i D. Enric, germans polítics, D. Sixte Alsina, D. Carme Vehí i D. Antonia Masó, nevots, nebot polític i demés parents; al recordar als seus amics i coneixuts tant sensible perdua, els preguen el tinguin present en llurs oracions i se serveixin assistir als funerals que, en sufragi de la seva ànima, se celebraran el dissapte vinent, dia 17 dels corrents, a tres quarts de deu del matí, en la IGLESIA PARROQUIAL DE SANT FELIU, per qual favor els quedaran sumament agrairats.

La missa de perdó després dels oficis.

El pèsam es dona per rebut.

NO'S CONVIDA PARTICULARMENT.

Girona 15 febrer 1917.

o dels altres, se sent lo mateix quan se tracta del Sr. Jaume Roure i C. ¡Pobre Roure! ¡Ja no li queden arrels! ¡Està del tot fracassat! ¡Fa llàstima!

I per fi senyors Roures, qui son vos-tres? Nosaltres som els «Lligüeros irreductibles i furibundos» anomenats en son periòdic, ja que no podem ser altre cosa, vist l'estat de posició en que jeu la na ió espanyola, fent tot lo que'ls nostres mitjans ens permeten per a deixondilla, treientla de l'enopiment en que està postrada, per culpa dels mal anomenats «defensores de la integridad espanyola», que's-creuen que per regenerar la pàtria, n'hi ha prou amb creuar-se de brossos, cridant «Viva Espanya» i viure del presupost i de les mangonerías polítiques. No és veritat senyors Roures? Riuen? Riguin que també ric jo, ja que'm sento optimista, començant a sentir el desvetllaient de l'Espanya que vol viure, de l'Espanya que's redreça i revolta contra els seus directors, que l'han portada a la ruina i al desprecí, conseguint que el nom d'espanyol i d'Espanya, sigui befa i rebut amb riota a l'estrange, en lloc de serho amb el respecte a que teníem i teníem dret, d'haber sigut altres els governants espanyols.

Catalunya, senyors Roures, la nostra benvolguda i aimada Catalunya, pàtria de nostres amors, en la quina tenen ficsades ses mirades totes les forces活ives de la nació espanyola, per la campanya sana i patriòtica dels capdevanters nacionalistes, serà ella qui salvarà a Espanya.

ANTÓN CAIRÓ

Port de la Selva 22 gener 1917.

Diputació Provincial

Divendres prop-passat celebrà sa de-rrera sessió nostra Diputació, que deu renovar-se per mitat, amb arreglo a la llei provincial, dintre po.

Fou aquesta sessió, com casi totes les que ve celebrant d'un bon temps a aquesta part la mentada corporació, ben profitosa i edificant. Profitosa, per el nombre i la calitat dels acords presos. Edificant, perquè en élla se palesà un cop més com tots els senyors diputats, fugint de petites polítiques, se preocuperen fondament dels interessos de nostra província.

Mereixen per això l'enorabona de la opinió sensata, i d'un manera especial s'hi va fent acreedor, son ilustre President, D. Agustí Riera, qui, com es sabut, dedica a les tasques de son carrec

XACOLATES JUNCOSA

Desde 1·00 a 5 ptes. els 400 grams
Perfumats amb vainilla, canyella
i altres gustos.

Especials: Per la Homeopatia;
Extra-fi i estil Suis en tauletes de 100 grams per a
menjar-lo crú.
Gran assortit en pastilles: Napolitans a la crema, Desden-
junis, Croquetes Pastilles Fines i altres classes.
Selecte assortit de bombons a la altura de les
millors cases estrangeres.

Cacau soluble: Esquisit desde junio, gran recon-
stituent per a personnes delicades
Casa especial i de gran fama per sos cafés torrats
sens evaporació.

De venda en la sucursal. — CIUTADANS 4.

COLMADO GELABERT

unes iniciatives i drets de govern ben en-
vejables, i una bona voluntat per tothom
reconeuguda.

Fruit de sa iniciativa, foren, en la
sessió passada, una sèrie de proposicions
que meresqueren el vot més favorable
del senyors diputats, i que molt nos plau-
ria donar a coneixre en tota sa integritat
a nostres llegidors.

Afecten a problemes de vital impor-
tancia per als Establiments Provincials de
Beneficència, i interessos de nostres co-
marques.

Per avui devem contentar-nos en pu-
blicar les següents:

CONSTRUCCIONS CIVILS I REFORMES URBANES

Un dels serveis de moltíssima impor-
tancia que en els presents temps pot fa-
cilitar la Diputació als Ajuntaments, es el
procurals-hi els mitjans de poder atendre
a les construccions civils que's siguin
necessàries i a les reformes urbanes re-
latives a alineació i clavegueres, etc. que
creguin convenient i que aquestes se realitzin amb les millors condicions pos-
sibles; evitant que's municipis les portin
a cap mancats en absolut de tota direcció
técnica que garanteixi el bon acert.

Això no l'hi ha d'ésser difícil a la Di-
putació, dedicant-hi els serveis de la seva
secció d'Arquitectura, avui allaugerida
de treball per quan no té al seu càrrec la
reparació, estudi, inspecció i construcció
dels camins veïnals, per haver passat
aquests al servei de la Mancomunitat.

Si la Diputació ac epeta en principi
lo anunciat, no ha d'ésser en termes abso-
luts aplicables als auxilis a tots els Ajun-
taments, per quan d'ésser així seria com
privar d'una font de treball als demés
arquitectes de la província; sinó que els
auxilis dits s'han de limitar a aquells po-
bles de curt veïnat i manca de mitjans,
ja que els que no estan en aquestes con-
dicions, o tenen arquitecte propi o
poden encomanar els treballs a altres.

Els auxilis que es proposen, han d'ésser concedits amb certes restriccions per
evitar abusos que es podríen fer demanant l'estudi i de projectes per mai realitzar-los. Cal doncs que al concedir-se l'així tècnic que queda esmentat, s'imposi als Ajuntaments l'obligació de contribuir quan menys amb el pago de dietes dels facultatius quan haguessin de fer estudis en el lloc aont hagi de realitzar-
se l'obra, i que es fixés una tarifa mínima per projecte, segons l'importància del mateix, venint les quantitats que s'ingressessin a compensar en tot o en part les despeses que el nou servei ocasionés.

Per lo tant, si la Diputació accepta en principi aquesta idea, farà convenient que confiés a la Comissió de Governació o a la especial que creï amb aquest objecte, per a què redacti el Reglament que desenrotilli el modo de prestar dit servei i el sotmeti a la aprovació de la

Diputació.

INTERESSOS DE L'INDUSTRIA SURO-TAPERA

Una de les conseqüències malfactori-
es per a Espanya i molt especialment per a
nostra província, provindudes de la con-
flagració europea que cada volta se intensifica més despiadadament, ha sigut la
fondíssima crisi de la indústria surera i,
per lo tant, del cultiu del arbre surer. Les
manufactures de taps i altres diverses
aplicacions d'aquella matèria, varen su-
frir en efecte, arrant d'aquella guerra,
una forta sutragada, car els mercats de
l'Austria i de l'Alemanya, que eren els
que principalment proveien de la nostra
fabricació, quedaren de cop i volta tencats
amb el bloqueig marítim que damunt de
dites nacions va exercir la flota naval
del aliats. Aquest mal va agravar-se
intensament al intervindre Italia en la
lluita contra els avants dits Imperis cen-
trals, perquè quedà suprimida l'única
via de comunicació que per mitjà d'aquelle
península era estableguda entre el nostre
país i Alemanya i Austria.

Però, això no obstant, si el mal era
grèu, no revestia encare aracters de ca-
tastrofe, degut a que podien exportar-se
part d'aquelles matèries a l'Anglaterra i
al Nord d'Amèrica, tingué així qual-
que expansió la riquesa industrial i agrí-
cola esmentades.

El bloqueig submarí sens les restric-
cions i miraments observats fins ara, que
han anunciat últimament exercir els Im-
peris centrals contra les potències ene-
migues i ja han posat dissortadament en
pràctica, ha donat l'últim cop de mort a
l'indústria del suro i agricultura surera
d'aquesta província i del reste d'Espanya,
quins efectes, sots el punt de vista
econòmic i d'ordre social a l'hora, son
d'una gravetat immensa.

Semblant estat de coses, exigeix, a
judici d'aquesta Presidència, una prompte
i acurada intervenció, que aquesta Dipu-
tació pot influenciar, aixecant la seva veu
al Govern de l'Estat espanyol i als re-
presentants en Corts d'aquesta província.
I an aquest objecte, el que sotscriu,
té l'honor de proposar a n'aquest Cos
provincial que, prenguent en considera-
ció l'expressada iniciativa, dicti acord de
dirigir-se a n'el Govern i a n'ls referits
representants en Corts, per a que, amb
l'urgència i forma radical que la gravetat
del cas exigeix, acordi les mides oportunes
per a la resolució del conflicte que,
per raó dels múltiples factors expressats,
ha sobrevingut a l'indústria i agricultura
del suro en Espanya i d'un modo espe-
cial en aquesta província.

L' aiguat de Palamós

El senador regionalista per aquesta
província, Sr. Vallés i Pujals, informat

per nostre amic D. Martí Roger, President
de la Cambra de Comerç de Palamós,
delos danys causats en aquesta població
pels darrers temporals, en la sessió del
Senat del dia 12 sol·licità del ministre de
la Governació l'enviament immediat d'
auxilis per a remeiar la miseria en que
han quedat moltes families. També sol·li-
cità la pronta reedificació dels edificis
de l'Estat enderrocats per l'inundació.

* * *

Dimarts passat anà a Palamós, per a
enterar-se personalment de la magnitud
delos danys ocasionats per l'aiguat, i per
a entregar socors en nom de la Diputació,
el President de la mateixa Sr. Riera.

* * *

Els que vulguin cooperar a la suscripció
començada en favor dels habitants de
Palamós damnificats, poden entregar sos
donatius en l'Administració de EL GIROES.

Curs d'Història de Catalunya

QUINTA LLIÇÓ

Scipiò, després d'haver vençut als
cartaginesos, digué el docte Professor,
inicià una política d'atracció envers els
indígenes que poblen la Península, lliber-
tant a la mare d. Mandoni i les filles de
Indibil, empresonades a Cartagena.

Quan Scipiò vencent als cartaginesos
se vegé amo absolut de la Península canyà
de tècnica amb els indígenes, presentant-
se com a conqueridor; lo que motivà el
primer alsament contra els romans. For-
ren vençuts els indígenes, morint Indibil,
i havent sigut fet presoner Mandoni.

En aquest temps els romans havien
dividit la Península en dues parts: *Citerior* i
Ulterior, donant-els-hi més tard el nom
de *província*, nom que significa territori
conquerit. Remarcà com es odiós l'es-
quarterament actual en províncies, com
si nostra terra fos fruit d'una conquesta.

El consul Cató qui desembarcà a Empuries, decretà el desarmament dels indígenes.

Sertori, patriu romà desterrat, pro-
clamà l'independència d'Espanya, donant-
li els millors soldats les regions catala-
nes, i constituint els Ausetans la seva
guardia d'honor.

Sertori morí víctima del punyal, i l'
exercit sertorià fou derrotat per Pompeius
qui aixecà a La Junquera el monu-
ment *trofeus Pompeius*, essent a la ve-
gada Pompeius derrotat per Cèsar, qui
vencé igualment als fills de Pompeius
en la célebre batalla de Munda.

SEXTA LLIÇÓ

Octavi August, enenyorit de Roma
se proclamà Cèsar l'any 30 ans de Jesu-
crist. Vingué a Catalunya per a sotme-
trir-la, desembarcant a Tarragona, ahont
romangué més d'un any fentla la seva
Cort, i adquirint una importància capdalt,
puix l'Imperi Romà d'allavors contava
més de 120 milions d'habitants. Domina-
dor August de tots els pobles de la terra,
ordenà fos tancat el temple de Jano.

En mitj d'una pau complerta, en un
ignot llogaret de Judea, nasqué N. S. Je-
sus Crist, l'any 753 de la fundació de Roma,
alsant-se pel demunt de la corrompuda
societat romana una Nova Doctrina re-
demptora.

En aquells temps Catalunya assoli
una prosperitat material molt alta.

Se propagà el Cristianisme a Cata-
lunya, i conta la tradició que foren
molts els catalans que anaren a Palestina
a oir la paraula de J. C. Es historic que
vingueren a Catalunya S. Jaume i S. Pau,
i llurs deixebles.

A Tarragona l'any 313 s'hi celebrà
el primer Concili al que hi assistiren els
bisbes de tota Espanya, lo que prova
que ja se considerava la Seu tarragonina
com la primada d'Espanya.

Nostra Patria donà un gros contingent

de Martirs, com S. Pons i S. Narcís,
bisbes de nostra ciutat, i S. Felip l'Africà.

SÉPTIMA LLIÇÓ

Els romans, qual dominació no era
absorvent, dividiren la Península en *Citerior*
(cap ençà de l'Ebre) i *Ulterior*. Més tard
fou dividida en *Tarragonense*, *Bética* i
Lusitana. Tarragona conquerí una importà-
tancia capdal, militar, quan Scipiò la feu
base de les seves operacions militars,
política per haver-hi romangut ademés
de Octavi August, l'Emperador Adrià, i
es l'única ciutat d'Espanya en la que se
encunyaren monedes amb les efigies de
els emperadors romans. L'importància
comercial es demostrada per un port vas-
tissim, des de ahont s'exportaven arreu
del Imperi els teixits de llí que's fabri-
caven en les riberes del Francolí, i els de
seda fabricats en les del Ebre, el vi, l'oli
i les fruites d'aquelles comarques.

Els romans dividien les ciutats en sis
classes: *Colonies*, *Municipis*, *Llatines*,
Lliures, *Confederades* i *Tributarries*.
Tarragona i Barcelona eren *colonies*.
Girona i Lleida eren *llatines*, que eren
aqueles en les que tenien els drets de
ciutadania romana els que havien sigut
magistrats.

Fer vies de comunicació fou una de
les empreses dels romans. A la Península hi
venia la «Via Augusta», que travessava
Catalunya. Entrava per La Junquera, se
dirigia cap a Roses, Girona i Tarragona
fins a Càdiz.

Les mines que s'explotaven eren les
de coure i de plata els Pirineus.

En aquelles èpoques feu ses primeres
manifestacions el llenguatge català que
no es fill directe del llatí, sinó l'evolució
del euskar o iber a través de l'influència
grega, llatina i visigòtica, i que anant-se
perfeccionant amb Ramón Llull, les lleis
i Crònica del rei Jaume i els sermons de
S. Vicenç Ferrer recorregut triomfant
l'Europa.

NOVES

El Circol Catòlic d'Obrers, per a
donar un agradable esplai a sos socis i
demés públic que l'honorà amb sa assis-
tència, per les vinentes diades de Carnaval,
ha organitzat el seguent programa a
carrec de la Companyia d'aficionats:

Secció d'homes.

Diumenge dia 18.

El drama en 3 actes, «Lo retorn de l'
hereuhet» i el monòleg, «Cassat».

Secció de nens.

Dimarts dia 20.

Las comedias titulades «En Janot de
can Llatenes», «Lo Pillet d'ous» i «Sis-
tema Munyon.

A les 5 de la tarda.

* * *

Retallé de nostre confrare «Vida Nova», en la *Secció de Blanes*.

«AFICIONATS GIRONINS AL
CENTRE.—En Ramón Xifra, el simpàtic
i catalaníssim amic nostre, sent una gran
afecció per Blanes i per les seves amis-
tats blanenques. Portat d'aquest entusiasme,
feu venir, a l'istiu, el «Gerunda», i el diumenge passat la «Secció Dra-
màtica del Circol Catòlic d'Obrers». D'
aquesta societat gironina en fou el braç
dret nostre malaguanyat compatrici Mossén
Joan Roquet-Jalmar, qui record, evo-
cat amb sentiment per un aficionat, pro-
dueix emoció en el nombrosíssim públic con-
gregat en el Centre Catòlic. La repre-
sentació, molt acceptable, va mereixer
llargs aplaudiments». A reveure.—J.

* * *

Varis socis de la J. C. R. han orga-
nitzat un àpat de germanor per a conmemorar
el aniversari de la fundació de la
mateixa.

Tindrà lloc diumenge vinent, a la 1,
a l'«Hotel del Comerç».

Per a detalls i inscripcions dirigir-se
al conseller del «Centre».

Torres - Imprenta - Gerona

GRAN FÁBRICA
d' Aiguardents,
Licors,
Aixarops,
Vermouth,
i vins selectes
de

JAUME REGÀS

Pont Major de Girona.

Grans premis en les Exposicions universals de París (1878) i de Barcelona (1888)

Dalmatà Carles,
Plà i Cia.
Editors. -- GIRONA

LA CREU ROJA

FARMACIA
ORTOPEDIA
PERFUMERIA

F. de A. Roca

NO EQUIVOCAR-SE

No ting cap sucursal

Gabinet Ortopèdic per a la col·locació de tota mena d'aparells per a corregir les deformitats del cos humà.

Especialitat i grans existències en

Braguers i Faixes ventrals

SERVEI PÉRMANENT

Plaça del Dr. — Girona

SOMBREERERÍA
de RAIMONDA CREUHET

Rambla Llibertat-22 - (Sota les voltes)

Gran assortit de sombreros i gorres de totes classes.

Trajes per a nens

Fábrica de Galletas i Biscuits
DE
SALVADOR PLAJA

Premis en les Exposicions Internacionals del Tibidabo i de Barcelona

Teléfono 204 - Figuerola, 33. - GIRONA

F. SOLÁ

Optic i Joier

Rambla de la Llibertat, - 26

GIRONA

Busquets i Llapart

BANQUERS

Ciutadans 5 i Ferreries Velles 6. — GIRONA

Telèfons: Urba, 88 - Interurbà, 53

Comprém i veném, a la mateixa classe de valors nacionals i estrangers.

Realitzem amb gran ventatja, totes les operacions de

BANCA, BORSA, CANVI,
VALORS i CUPONS

Corones dentals Audouard

de 21 Kts., fetes a mida i colocades en dos hores, estalviant viatges i visites inútils. — De 20 a 30 pessetes.

Estudis i dictámens radiogràfics

d' anomalies de la dentició en els infants i d' enfermetats dels ossos i de més desordres de les simiositats bucs

PONTS - BRIDGES - INLAYS

i treballs d' or a preus convencionals.

St. Francisco 12-1er. — GIRONA

NO HES PAVILLONS!

S' eviten i curien amb el tan renomrat

TOPIC NALLTOR

De venda en farmàcies i drogueries.

Al engròs: Farmàcies ALMEDA i DEULONDER.

Representant:
J. ROTLLANT, Oñar 6. — Girona

EL GIRONÉS

PERIÓDIC SETMANAL

Política, Literatura, Art, Ciencia, Informació Local i Comarcal

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Trimestre 1'50 ptes.

Numero solt 0'10 "

Se ven a Girona a la llibreria d'en Francesc Gelí, i al Kiosc de na Joana Marull

MANUEL PUJADAS
ABANS (BONET)

Altres novitats en gènres d'hivern.
Guants, corbates, camises, tirants

Inmens surfit gènres de punt

Impermeables, paraigues, pells

Perfumeria, Quinalla,

Merceria, Optica

SABÓNS

Barangé

BARCELONA,
GRANOLLERS, GIRONA

ASTRERÍA

Alfred Ferrer

Trajes per a Sra. i Sr. a preus limitadíssims
Se fan etxures portant la roba

Diploma d'honor en el Concurs de París 1914

Plaça de la Constitució, 4, i Bell-lloc, 2, 1.º

GIRONA

Planxat Modern

Planxat mecànic de colls i punys amb rentat per un procediment que duplica la seva duració.

REPRESENTANTS:

J. Oriol Carbó. Plateria, 30.

La Canestilla de Oro. Rambla Llibertat

Elisa Sureda Progrés

Flora Padró. Rambla Verdaguer.

Enriqueta Pla. Lorenzana

Tallers: Pujata S. Domingo, 1

ASTRERÍA SMART

de. J. Fernandez

Ciutadans - 18

Tall inmellorable.
Les mes altes novitats
en tota temporada

Banco Catalán

Societat Cooperativa
de Crèdit i Estalvi

Per a informes dirigir-se a
D. Ramon Carbó, Perruqueria
Ciutadans, 16. GIRONA

Josep M. Riera i Pau

Metge Especialitzat en Malalties de

GOLA, NAS i ORELLES

Consulta de 9 a 12

NOU DEL TEATRE - 1 - ler.

(cantonada a la plaça del Vi)

La casa que ven més barato
JOAN MATAS

Rambla de la Llibertat 15

TEIXITS DE TOTES CLASSES I PREUS

Novetats per a trajes de senyora

Genres de punt.

Flassades de llana i cotó

Jocs de taula. — Genres blancs

Nubes. — Mantas. — Mocadors

de seda